

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1985

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
183

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1569

Διαμεσολάβηση στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης, σύσταση σώματος ειδικών πραγματογνωμόνων ισοχαιών αιτημάτων, λειτουργία γραφείου διεθνούς ασφάλισης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρώνουμε και εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

Άρθρο 1.

Διαμεσολάβηση για τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων.

Οι ασφαλιστικοί πράκτορες και οι παραγωγοί ασφαλίσεων διαμεσολαβούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, για τη σύναψη συμβάσεων ιδιωτικής ασφάλισης (ασφαλιστικών συμβάσεων).

Άρθρο 2.

Ασφαλιστικός πράκτορας.

1. Ασφαλιστικός πράκτορας είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει ως αποκλειστικό έργο να αναλαμβάνει με σύμβαση έναντι προμήθειας ασφαλιστικές εργασίες σε ορισμένη περιφέρεια της ελληνικής επικράτειας, στο όνομα και για λογαριασμό μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Ο ασφαλιστικός πράκτορας παρουσιάζει, προτείνει, προπαρασκευάζει, προσυπογράφει ή συνάπτει ως αντιπρόσωπος ασφαλιστικές συμβάσεις. Σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου παρέχει στον ασφαλισμένο την απαραίτητη συνδρομή για την εκτέλεση της ασφαλιστικής σύμβασης.

2. Δεν αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού συμβατικός όρος με τον οποίο περιορίζεται το δικαίωμα του ασφαλιστικού πράκτορα να συνάπτει σύμβαση πρακτορεύσης και με άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 3.

Προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα.

1. Για την άσκηση του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα απαιτείται έγγραφη άδεια του Υπουργείου Εμπορίου, η οποία χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 7.

2. Όποιος χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού ασκεί εργασίες ασφαλιστικού πράκτορα ή χρησιμοποεί με οποιονδήποτε τρόπο την ιδιότητα ή τον τίτλο του α-

σφαλιστικού πράκτορα τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 175 παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα. Σε περίπτωση νομικού προσώπου με τις πιο πάνω ποινές τιμωρούνται οι νόμιμοι εκπρόσωποί του.

Άρθρο 4.

Σχέσεις με τον εντολέα.

1. Τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες των ασφαλιστικών πρακτόρων καθορίζονται με έγγραφη σύμβαση ανάμεσα στον ασφαλιστικό πράκτορα και στην ασφαλιστική επιχείρηση που προτίθεται να πρακτορεύει (πρακτορική σύμβαση). Αντίγραφο της πρακτορικής σύμβασης υποβάλλεται από την ασφαλιστική επιχείρηση στο Υπουργείο Εμπορίου.

Η ασφαλιστική εταιρία γνωστοποιεί εγγράφως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο Υπουργείο Εμπορίου και στην κατά τόπο αρμόδια επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων τη λήξη της πρακτορικής σύμβασης για οποιονδήποτε λόγο.

Η ασφαλιστική εταιρία γνωστοποιεί επίσης τη λήψη της πρακτορικής σύμβασης, με δύο συνεχείς δημοσιεύσεις σε μια εφημερίδα της περιφέρειας όπου ήταν εγκαταστημένος ο ασφαλιστικός πράκτορας και ανά μία δημοσίευση σε μια εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας και σε μία εφημερίδα οικονομικού περιεχομένου.

Ανεξάρτητα από την εφαρμογή οποιασδήποτε άλλης διάταξης του νόμου αυτού, η ασφαλιστική εταιρία φέρει την πλήρη ευθύνη σε περίπτωση που ο ασφαλιστικός πράκτορας συνάψει ασφαλιστικές συμβάσεις με βάση την πρακτορική σύμβαση που έληξε.

2. Εκπρόσωπος ασφαλιστικής επιχείρησης, ο οποίος εν γνώσει του χρησιμοποιεί ως ασφαλιστικό πράκτορα πρόσωπο του οποίου η σύμβαση δεν έχει υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου στο Υπουργείο Εμπορίου, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του ποινικού κώδικα, εφόσον η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Η πιο πάνω ποινή επιβάλλεται εφόσον το πρόσωπο που χρησιμοποιείται από την ασφαλιστική επιχείρηση ως ασφαλιστικός πράκτορας έχει λάβει την άδεια του άρθρου 3. Αν το πρόσωπο αυτό δεν έχει λάβει αυτή την άδεια, ο εκπρόσωπος της ασφαλιστικής επιχείρησης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τρία έτη και χρηματική ποινή μέχρι 300.000 δραχμές.

3. Ο ασφαλιστικός πράκτορας είναι υποχρεωμένος να τοποθετεί τις ασφαλίσεις των πελατών του (παραγωγή) στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που πρακτορεύει. Κατεξάριση επιτρέπεται να τοποθετούνται και σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δεν πρακτορεύονται από τον ασφαλιστικό πράκτορα αυτόν οι εξής ασφαλίσεις:

α) Κλάδων ασφάλισης οι οποίοι δεν ασκούνται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις τις οποίες πρακτορεύει.

β) Ασφαλίσεων που εγγράφως δεν έγιναν αποδεκτές από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις τις οποίες πρακτορεύει.

γ) Ασφαλίσεων για τις οποίες υπάρχει έγγραφη συναίνεση εκ μέρους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων τις οποίες πρακτορεύει.

4. Αν η ασφαλιστική επιχείρηση καταγγείλει τη σύμβασή της με τον ασφαλιστικό πράκτορα χωρίς σπουδαίο λόγο, καταβάλλει σ' αυτόν για χρονικό διάστημα μέχρι τρία έτη από την καταγγελία την προμήθεια που αναλογεί στην παραγωγή του η οποία εξακολουθεί γι' αυτό το διάστημα να παραμένει στην ασφαλιστική επιχείρηση.

5. Απαγορεύεται σε ασφαλιστικό πράκτορα να μεταφέρει ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε άλλη εταιρία από εκείνη που πρακτορεύει χωρίς την έγγραφη συναίνεση του ασφαλισμένου, η οποία δίνεται σύμφωνα με τύπο που ορίζει ο Υπουργός Εμπορίου με απόφασή του.

Άρθρο 5.

Επιτροπές.

1. Συνιστώνται στο Υπουργείο Εμπορίου οι εξής επιτροπές ασφαλιστικών πρακτόρων:

α) Επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων με έδρα την Αθήνα.

β) Επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

γ) Επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων με έδρα τη Λάρισα.

δ) Επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων με έδρα την Πάτρα.

ε) Επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων με έδρα το Ηράκλειο.

Οι επιτροπές αυτές εδρεύουν στις έδρες των αντίστοιχων νομαρχιών και στην Αθήνα στο νομαρχιακό διαμέρισμα Αθηνών.

2. Οι επιτροπές ασφαλιστικών πρακτόρων έχουν διετή θητεία, συγκροτούνται με αποφάσεις των οικείων νομαρχών και αποτελούνται: (α) από τον προϊστάμενο της αντίστοιχης διεύθυνσης εμπορίου ως πρόεδρο, που αναπληρώνεται από το νόμιμο αναπληρωτή του στη διεύθυνση αυτή, (β) από έναν κοινό εκπρόσωπο των αναγνωρισμένων ενώσεων ασφαλιστικών επιχειρήσεων, που ορίζεται, όπως και ο αναπληρωτής του, σε κοινή συνεδρίαση των εκπροσώπων των αντίστοιχων διοικητικών συμβουλίων, γ) από έναν κοινό εκπρόσωπο των πρακτόρων που ορίζεται, όπως και ο αναπληρωτής του, από τα αντιπροσωπευτικά τους όργανα σε κοινή συνεδρίαση των εκπροσώπων των αντίστοιχων διοικητικών συμβουλίων. Ο γραμματέας της επιτροπής και ο αναπληρωτής του ορίζονται από τους υπαλλήλους των αρμόδιων διευθύνσεων του Υπουργείου Εμπορίου. Οι επιτροπές βοηθούνται στο έργο τους από δύο υπαλλήλους των οικείων διευθύνσεων της νομαρχίας.

3. Σε περίπτωση που δεν οριστούν εκπρόσωποι και αναπληρωτές τους από τις ενώσεις ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή από τους ασφαλιστικούς πράκτορες μέσα σε τριάντα ημέρες από τη λήψη της πρόσκλησης του οικείου νομάρχη, ο νομάρχης διορίζει ο ίδιος τα μέλη που ελλείπουν με τους αναπληρωτές τους, τα οποία είναι δυνατό να μην ανήκουν σε ένωση ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή να μην είναι ασφαλιστικοί πράκτορες.

4. Αν ματαιωθούν δύο συνεχείς συνεδριάσεις των παραπάνω επιτροπών λόγω αδικαιολόγητης απουσίας μέλους ή μελών τους, ο οικείος νομάρχης μπορεί να ορίσει άλλα μέλη στη θέση εκείνων που απουσίασαν σε δύο συνεδριάσεις. Στην περίπτωση αυτή έχει εφαρμογή το τελευταίο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου.

5. Οι επιτροπές συγκαλούνται εγγράφως από τον πρόεδρό τους, δρίσκονται σε απαρτία όταν παρίστανται όλα τα μέλη τους και αποφασίζουν με πλειοψηφία.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου καθορίζεται η κατά τόπο αρμοδιότητα των επιτροπών και ο τρόπος λειτουργίας τους. Θέματα σχετικά με τις δαπάνες λειτουργίας των επιτροπών, ιδίως θέματα που αφορούν το ύψος του παράβαλου και τις χροιάς των μελών τους, αν δεν ρυθμίζονται από άλλους νόμους, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου.

7. Κάθε επιτροπή τηρεί και πρωτόκολλο αιτήσεων χορήγησης αδειών στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος, η ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η ημερομηνία κρίσης της αίτησης και η σχετική απόφαση.

Άρθρο 6.

Μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων.

1. Τα ονόματα των ασφαλιστικών πρακτόρων στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια άσκησης επαγγέλματος καταχωρούνται με αλφαβητική σειρά σε ειδικό βιβλίο (Μητρώο Ασφαλιστικών Πρακτόρων), στο οποίο αναγράφονται η ημερομηνία που τους χορηγήθηκε η άδεια, οι ανανεώσεις και οι τυχόν ανακλήσεις των αδειών, οι ασφαλιστικές πρακτορικές εταιρίες στον οποίων τη διοίκηση συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής της συμμετοχής. Καταχωρείται επίσης η επωνυμία κάθε ασφαλιστικής εταιρίας την οποία πρακτορεύουν. Τα μητρώα ασφαλιστικών πρακτόρων τηρούνται από τις επιτροπές ασφαλιστικών πρακτόρων.

2. Σε κάθε διαφημιστικό έντυπο, δημοσίευμα ή άλλο επαγγελματικό έγγραφο του ασφαλιστικού πράκτορα πρέπει να γράφεται ο αριθμός του μητρώου του και η ιδιότητά του ως ασφαλιστικού πράκτορα. Όποιος παραβαίνει τη διάταξη αυτή τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο.

3. Οι επιτροπές ασφαλιστικών πρακτόρων ενημερώνουν εγγράφως τη Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής του Υπουργείου Εμπορίου στην οποία τηρείται γενικό μητρώο πρακτόρων, για τη χορήγηση, την ανανέωση και ανάκληση αδειών ασφαλιστικών πρακτόρων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για την τήρηση των μητρώων.

Άρθρο 7.

Προϋποθέσεις χορήγησης αδειών.

1. Για να χορηγηθεί άδεια άσκησης του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Απόσπασμα ποινικού μητρώου, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί για κλοπή, υπεξαίρεση, τσακωγλία, αισχροκέρδεια, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, έκδοση ακάλυπτης επιταγής, δωροδοκία, δόλια χρεωκοπία, λαθρεμπορία.

β) Υπεύθυνη δήλωση του ν.δ. 105/1969 στην οποία να δηλώνεται ότι δεν εκκρεμεί σε βάρος του δίωξη για κανένα από τα παραπάνω εγκλήματα.

γ) Βεβαίωση ότι δεν τελεί σε δικαστική απαγόρευση ή οντίληψη.

δ) Βεβαίωση ότι δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης.

ε) Απολυτήριο τουλάχιστο λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου ή ισότιμης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

στ) Έγγραφο που να πιστοποιούν ότι ο αιτών:

(αα) Έχει εργαστεί: 1) είτε για τέσσερα τουλάχιστον έτη ως στέλεχος ελληνικής ή αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης ή επιχείρησης ασφαλιστικής πρακτορέυσης ή ως παραγωγός ή υπάλληλος στις πιο πάνω επιχειρήσεις, 2) είτε για δύο έτη ως στέλεχος ελληνικής ή αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης ή επιχείρησης ασφαλιστικής πρακτορέυσης ή ως παραγωγός ή υπάλληλος στις πιο πάνω επιχειρήσεις, εφόσον είναι κάτοχος πτυχίου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή αναγνωρισμένης ισότιμης σχολής της αλλοδαπής.

Στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις απαιτείται επίσης μέση ετήσια παραγωγή ασφαλιστρών όχι κατώτερη από 2 εκατομμύρια δραχμές ή 3 εκατομμύρια δραχμές αν η κατά το άρθρο 12 του νόμου αυτού επαγγελματική του εγκατάσταση βρίσκεται στο νομό Θεσσαλονίκης ή 4 εκατομμύρια δραχμές αν η παραπάνω εγκατάσταση βρίσκεται στο νομό Αττικής,

3) είτε για ένα έτος ως παραγωγός ή υπάλληλος κατά τις προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης 2, αν έχει υποστεί πρόσθετη ειδική μεταπτυχιακή ειδίκευση σε ασφαλιστικά θέματα τουλάχιστον ενός έτους στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, 4) είτε για δύο έτη ως νόμιμος αντιπρόσωπος ή εκπρόσωπος ή διαχειριστής εταιρίας που είναι νόμιμος αντιπρόσωπος ξένης ασφαλιστικής επιχείρησης στην Ελλάδα, εφόσον είναι κάτοχος πτυχίου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή αναγνωρισμένης ισότιμης σχολής της αλλοδαπής ή για τέσσερα έτη εάν δεν έχει την προϋπόθεση αυτή.

Αν έχει εργαστεί σε επιχείρηση ασφαλιστικής πρακτορείου, αυτή πρέπει να απασχολούσε, κατά το χρόνο της εργασίας του τρεις τουλάχιστον υπαλλήλους, αν η έδρα της βρίσκεται στην περιοχή της τώας Διοίκησης Πρωτεύουσας και της Θεσσαλονίκης και δύο τουλάχιστο για τις άλλες πόλεις.

Στέλεχος ασφαλιστικής επιχείρησης ή επιχείρησης ασφαλιστικής πρακτορείου θεωρείται αυτός που ασκεί καθήκοντα προϊσταμένου της επιχείρησης ή υποκαταστήματός της.

(ββ) Δεν οφείλει σε ασφαλιστική επιχείρηση χρέη από ασφαλιστικές εργασίες, τα οποία έχουν καταψηφιστεί σε βάρος του με τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Για τη συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση του ν.δ. 105/1969.

ζ) Ότι είναι έλληνας πολίτης ή έλληνας το γένος ή αλλοδαπός, ο οποίος σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ο.Κ. δικαιούται να εγκατασταθεί στην Ελλάδα.

2. Η άδεια άσκησης του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα χορηγείται ύστερα από επιτυχείς εξετάσεις που διενεργεί η κατά τόπο αρμόδια επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων. Ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων αυτών και κάθε λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος της ετήσιας παραγωγής που τίθεται από το νόμο αυτόν ως προϋπόθεση για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας άσκησης του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα.

Άρθρο 8.

Προϋπηρεσία — Βεβαιώσεις.

1. Άδεια ασφαλιστικού πράκτορα δεν χορηγείται, αν έχει παρέλθει δεκαετία από τότε που ο αιτών έπαυσε να ασκεί τις εργασίες που απαιτεί το άρθρο 7.

2. Δε γίνονται δεκτά έγγραφα του άρθρου 7 παρ. 1 εδάφ. β', γ', δ' και στ' περίπτ. ββ' αν έχουν εκδοθεί σε χρόνο που σπέχει πάνω από τρεις μήνες από την ημερομηνία που προσκομίζονται.

Άρθρο 9.

Ασυμβίβαστα.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 54 του ν.δ. 400/1970 (ΦΕΚ 10), όπως ισχύει, η ιδιότητα του ασφαλιστικού πράκτορα είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του γενικού διευθυντή ή διευθυντή ή εκπροσώπου ασφαλιστικής επιχείρησης.

Άρθρο 10.

Καταχώρηση ασφαλιστικών πρακτορικών εταιριών.

1. Οι ασφαλιστικές πρακτορικές εταιρίες καταχωρούνται σε ειδική μερίδα του μητρώου ασφαλιστικών πρακτόρων. Στις προσωπικές εταιρίες και τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, όλοι οι ομόρρυθμοι εταίροι και οι διαχειριστές πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων.

2. Στις ανώνυμες εταιρίες η πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να είναι ασφαλιστικοί πράκτορες εγγεγραμμένοι στο οικείο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων. Στο καταστατικό των παραπάνω ανώνυμων εταιριών πρέπει να περιλαμβάνεται διάταξη σύμφωνα με την οποία ό-

λες οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται μόνο με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

3. Απαγορεύεται η εκχώρηση εξουσίας εκπροσώπησης σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή σε τρίτους που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου των ανώνυμων εταιριών, τα οποία παραβαίνουν τη διάταξη αυτή, τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα.

4. Το παράβολο καταχώρησης των πιο πάνω ασφαλιστικών πρακτορικών εταιριών στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων είναι διπλάσιο από το παράβολο που καταβάλλουν τα φυσικά πρόσωπα.

5. Στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων και δίπλα στα ονόματα των ασφαλιστικών πρακτόρων, που είναι μέλη της διοίκησης ασφαλιστικής πρακτορικής εταιρίας, σημειώνεται και η εταιρία την οποία εκπροσωπούν.

6. Δεν είναι δυνατό να ορίζονται μέλη διοικητικού συμβουλίου, διευθύνοντες σύμβουλοι, γενικοί διευθυντές και διευθυντές των ασφαλιστικών εταιριών και ασφαλιστικών πρακτορικών εταιριών πρόσωπα που έχουν καταδικασθεί για τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 7 παρ. 1 εδάφιο α' του νόμου αυτού.

Άρθρο 11.

Ενδικοφανής προσφυγή.

Αν απορριφθεί από τις επιτροπές πρακτόρων η αίτηση για χορήγηση άδειας, ο αιτών μπορεί να προσφύγει ενώπιον του Υπουργού Εμπορίου μέσα σε είκοσι μέρες από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης.

Άρθρο 12.

Επαγγελματική εγκατάσταση.

Ο ασφαλιστικός πράκτορας είναι υποχρεωμένος μέσα σε τρεις μήνες από το διορισμό του να θέσει σε λειτουργία ίδια επαγγελματική εγκατάσταση (γραφείο κ.λπ.) στον τόπο που ορίζεται με την πρακτορική σύμβαση και να τηρεί διβλίο καταχώρησης ασφαλιστηρίων για τις ασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτονται μέσω αυτού και διβλίο ζημιών που αφορούν αυτές τις συμβάσεις. Μέσα στην ίδια προθεσμία είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στην αρμόδια επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων υπεύθυνη δήλωση του ν.δ. 105/1969, με την οποία να βεβαιώνει ότι τήρησε τις πιο πάνω υποχρεώσεις του.

Άρθρο 13.

Ανανέωση της άδειας.

1. Ο ασφαλιστικός πράκτορας που έχει εγγραφεί στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων οφείλει μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε τρίτου έτους, λαμβάνοντας ως αφετηρία την 1η Ιανουαρίου του έτους αμέσως μετά την εγγραφή του, να υποβάλει στην αρμόδια επιτροπή πρακτόρων αίτηση για την ανανέωση της άδειάς του. Η αίτηση είναι απαράδεκτη, αν δεν συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο άρθρο 7 παρ. 1 εδάφ. α', β', γ', δ' και στ' περίπτωση (ββ).

2. Για την ανανέωση της άδειας αποφασίζει η αρμόδια επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων έως το τέλος Ιουνίου του έτους υποβολής της αίτησης, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 7 και ο ασφαλιστικός πράκτορας διαθέτει μέση ετήσια παραγωγή όχι κατώτερη από τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 7.

Για την περίπτωση των ασφαλιστικών πρακτορικών εταιριών εάν η μέση ετήσια παραγωγή τους είναι όχι μικρότερη από τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 7 και για τα μέλη τους ή για τα μέλη των διοικήσεων που έχουν την ιδιότητα του πράκτορα συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού, η άδεια του πράκτορα ανανεώνεται για καθένα από τα μέλη αυτά.

3. Η ανανέωση της άδειας καταχωρείται στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων μετά την καταβολή του παράβολου που προβλέπει το άρθρο 6.

4. Αν δεν ανανεωθεί η άδεια, ο ασφαλιστικός πράκτορας διαγράφεται από το μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων.

Άρθρο 14.

1. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος ασφαλιστικού πράκτορα αναικλείται με απόφαση της οικείας επιτροπής ασφαλιστικών πρακτόρων, αν έπαυσαν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής της και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου.

2. Μέχρι το τέλος του μήνα Ιανουαρίου κάθε έτους ο ασφαλιστικός πράκτορας υποβάλλει στην οικεία επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων αντίγραφο ποινικού μητρώου σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1 εδ. α'. Η παράλειψη της υποχρέωσης αυτής συνεπάγεται την ανάκληση της άδειας άσκησης επαγγέλματος.

3. Η απόφαση για την ανάκληση κοινοποιείται στον ασφαλιστικό πράκτορα. Οι διατάξεις του άρθρου 11 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

4. Η αμετάκλητη απόφαση για την ανάκληση της άδειας ασφαλιστικού πράκτορα κοινοποιείται αμέσως στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις τις οποίες πρακτορεύει.

5. Οι εκπρόσωποι των ασφαλιστικών επιχειρήσεων οφείλουν μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίηση της προηγούμενης παραγράφου να καταγγείλουν τη σύμβασή τους με τον ασφαλιστικό πράκτορα του οποίου ανακλήθηκε η άδεια.

Οι παραβάτες της παραγράφου αυτής τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τρία έτη και χρηματική ποινή μέχρι 300.000 δραχμές. Σε κάθε περίπτωση δε δίδονται τα συμφέροντα των ασφαλισμένων.

6. Από την πιο πάνω καταγγελία δεν οφείλεται αποζημίωση στον ασφαλιστικό πράκτορα, ο οποίος διαγράφεται από το μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων, μετά την αμετάκλητη ανάκληση της άδειάς του.

7. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας ασφαλιστικού πράκτορα, ο οποίος είναι εκπρόσωπος ασφαλιστικής πρακτορικής εταιρίας, διαγράφεται και η εταιρία την οποία εκπροσωπεί από το οικείο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται, αν μέσα σε δύο μήνες από την κοινοποίηση της απόφασης για ανάκληση ο ασφαλιστικός πράκτορας του οποίου ανακλήθηκε η άδεια αντικατασταθεί από τη διοίκηση της ασφαλιστικής πρακτορικής εταιρίας και η αντικατάσταση κοινοποιηθεί στη Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής του Υπουργείου Εμπορίου.

Άρθρο 15.

Μεταβατική διάταξη.

Μέσα σε δύο έτη αόριστου ισχύος ο νόμος αυτός μπορούν να αποκτούν άδεια ασφαλιστικού πράκτορα και να εγγραφούνται στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων οι μέχρι την εφαρμογή του νόμου αυτού γενικοί πράκτορες και οι πράκτορες ασφαλιστικών επιχειρήσεων των οποίων οι συμβάσεις έχουν υποβληθεί στο Υπουργείο Εμπορίου καθώς και οι νόμιμοι εκπρόσωποι ασφαλιστικών πρακτορικών εταιρειών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 1 εδάφια α', β', γ', δ' και στ' περίπτωση (ββ) και να μην έχουν το ατυμπίδαστα του άρθρου 9.

Οι πράκτορες αυτοί πρέπει να έχουν μέση ετήσια παραγωγή όχι κατώτερη από τα όρια που ορίζονται στο άρθρο 7 και να έχουν ασκήσει το επάγγελμα τουλάχιστο για δύο έτη. Για όσους δεν έχουν απολυτήριο λυκείου ή εξετάξιου γυμνασίου, η παραπάνω προϋπηρεσία απαιτείται να είναι τέσσερα έτη. Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών αποφαινεται η οικεία επιτροπή ασφαλιστικών πρακτόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Άρθρο 16.

Παραγωγοί Ασφαλίσεων.

1. Παραγωγός ασφαλίσεων είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο χωρίς να έχει δικαίωμα να υπογράψει ασφαλιστήρια συμβόλαια παρουσιάζει, προτείνει και προπαρασκευάζει ασφαλιστικές συμβάσεις για λογαριασμό μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων ασφαλιστικής πρακτορεύσης με έγγραφη σύμβαση με την οποία καθορίζεται και ο τρόπος αμοιβής του.

2. Η ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί να αναθέτει στον παραγωγό ασφαλίσεων την είσπραξη ασφαλίσεων. Στην περίπτωση αυτή ο παραγωγός ασφαλίσεων αμείβεται με επιπλέον προμήθεια, το ύψος της οποίας καθορίζεται ή αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 4 του νόμου αυτού εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης του παραγωγού ασφαλίσεων από ασφαλιστική επιχείρηση.

4. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση των όρων της σύμβασης πριν περάσει ένα έτος από τη σύναψή της.

Άρθρο 17.

Προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος παραγωγού ασφαλίσεων.

1. Για την άσκηση του επαγγέλματος του παραγωγού ασφαλίσεων απαιτείται επαγγελματική άδεια, η οποία χορηγείται εφόσον ο ενδιαφερόμενος:

α) Είναι έλληνας πολίτης ή έλληνας το γένος ή αλλοδαπός, ο οποίος σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΟΚ δικαιούται να εγκατασταθεί στην Ελλάδα.

β) Έχει απολυτήριο τουλάχιστο λυκείου ή εξετάξιου γυμνασίου ή ισότιμης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Δεν απαιτείται η προϋπόθεση αυτή για τα μέλη της Εθνικής Αντίστασης και τους πολιτικούς πρόσφυγες.

γ) Έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παράγραφος 1 εδάφια α' έως δ'.

δ) Δε συντρέχουν στο πρόσωπό του τα ατυμπίδαστα του άρθρου 9 καθώς και η ιδιότητα του ασφαλιστικού υπαλλήλου.

Οι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υπηρετούντες έμμισθοι παραγωγοί ασφαλίσεων παραμένουν με το καθεστώς που ισχύει σήμερα.

2. Η άδεια χορηγείται με απόφαση του οικείου επιμελητηρίου σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

3. Το ονοματεπώνυμο του παραγωγού ασφαλίσεων και ο αριθμός επαγγελματικής του άδειας καταχωρούνται σε ειδικό μητρώο παραγωγών ασφαλίσεων που τηρείται στο επαγγελματικό επιμελητήριο της περιφέρειας όπου ασκεί το επάγγελμά του. Αν δεν υπάρχει τέτοιο, η καταχώρηση γίνεται στο επαγγελματικό και διομηχανικό επιμελητήριο και, αν δεν υπάρχει και αυτό, στο εμπορικό και διομηχανικό επιμελητήριο της ίδιας περιφέρειας. Στο μητρώο αυτό καταχωρούνται σε ειδική μερίδα κάθε παραγωγού ασφαλίσεων οι ανακλήσεις και οι ανανεώσεις της άδειάς του. Το οικείο επιμελητήριο χορηγεί στον παραγωγό ασφαλίσεων επαγγελματική ταυτότητα, στην οποία σημειώνεται ο αριθμός και η διάρκεια της επαγγελματικής του άδειας.

4. Η άδεια ανακαλείται αν έπαυσαν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής της. Οι διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Ο παραγωγός ασφαλίσεων που έχει εγγραφεί στο ειδικό μητρώο παραγωγών ασφαλίσεων οφείλει μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε τρίτου έτους λαμβάνοντας ως φετηρία την 1η

Ιανουαρίου του έτους αμέσως μετά την εγγραφή του να υποβάλει στο αρμόδιο επιμελητήριο αίτηση για την ανανέωση της άδειάς του. Η αίτηση είναι απαράδεκτη, αν δεν συνοδεύεται από απόσπασμα ποινικού μητρώου και από πιστοποιητικό μη πτώχευσης. Το αρμόδιο επιμελητήριο ανανεώνει την άδεια με απόφασή του, αφού διαπιστώσει ότι εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 εδάφ. γ' και δ' του άρθρου αυτού.

Άρθρο 18.

Μεταβατική διάταξη.

Μέσα σε δύο έτη από την ισχύ του νόμου αυτού μπορούν να αποκτήσουν άδεια παραγωγού ασφαλίσεων όσοι κατά την έναρξη ισχύος του εργάζονται ως ασφαλιστικοί πράκτορες και όσοι είναι εγγεγραμμένοι στα οικεία μητρώα ασφαλειομεσιτών (παραγωγοί), αν έχουν γραμματικές γνώσεις τουλάχιστο δευτέρας τάξης εξετάξιου γυμνασίου ή αντίστοιχης τάξης δημοσίας εκπαιδευτικής σχολής και τις προϋποθέσεις του άρθρου 17 παρ. 1 στοιχεία α', γ', δ'.

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών αποφασίζει το οικείο επιμελητήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19.

Ασφαλιστικοί υπάλληλοι.

Υπάλληλοι ασφαλιστικών και πρακτορικών επιχειρήσεων μπορούν να ασκούν τις ασφαλιστικές εργασίες του άρθρου 16 για λογαριασμό των επιχειρήσεων στις οποίες εργάζονται χωρίς να εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διατάξεις των άρθρων 17 και 18, αν έχουν περάσει τρία συνεχή έτη από την πρόσληψή τους στις επιχειρήσεις αυτές και εφόσον η ετήσια παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 7 ανάλογα με την έδρα του καταστήματος της ασφαλιστικής εταιρείας στο οποίο εργάζεται ο κάθε υπάλληλος. Η διάταξη αυτή ως προς την υπηρεσία των υπαλλήλων δεν εφαρμόζεται για εκείνους που ήδη εργάζονται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Το παραπάνω ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

Άρθρο 20.

Συντονιστές παραγωγών ασφαλίσεων ζωής.

1. Συντονιστής παραγωγών ασφαλίσεων ζωής είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο για λογαριασμό μιας μόνο ασφαλιστικής επιχείρησης βρίσκει, επιλέγει και συγκροτεί ομάδα παραγωγών ασφαλίσεων τους οποίους εκπαιδεύει και εποπτεύει. Η σύμβαση με το συντονιστή παραγωγών ασφαλίσεων ζωής καταρτίζεται εγγράφως και υποβάλλεται μέσα σε ένα μήνα από την απόκτησή της στο Υπουργείο Εμπορίου. Η ιδιότητα του συντονιστή παραγωγών ασφαλίσεων ζωής είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ασφαλιστικού πράκτορα και του ασφαλιστικού υπάλληλου.

Οι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υπηρετούντες με έμμισθη σχέση συντονιστές παραγωγών ασφαλίσεων ζωής παραμένουν υπό το ισχύον καθεστώς στην εταιρεία με την οποία έχουν και την έμμισθη σχέση.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, καθορίζονται οι κατηγορίες συντονιστών παραγωγών ασφαλίσεων ζωής, οι προϋποθέσεις και οι όροι της σύμβασής τους, τα προσόντα, οι αμοιβές, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 21.

Άλλες διατάξεις.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εμπορίου μέσα σε έξι μήνες μετά τη δη-

μοσίευσή του νόμου αυτού, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ασφαλιστικών πράκτορων και των παραγωγών ασφαλίσεων έναντι των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και μεταξύ τους και καταρτίζεται κώδικας θεοντολογίας για τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και ορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις, για την παράβαση των διατάξεών του.

2. Τα άρθρα 26 έως και 28 του ν.δ. 400/1970 καταργούνται.

Το άρθρο 25 του ν.δ. 400/1970 καταργείται δύο έτη μετά τη δημοσίευσή του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Μέχρι να εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, το β.δ. 503/1972 (ΦΕΚ 148) παραμένει σε ισχύ και εφαρμόζεται ανάλογα στα πρόσωπα που σύμφωνα με το νόμο αυτόν μεσολαβούν στην ιδιωτική ασφάλιση.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΩΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΣΤΑΣΗ — ΕΠΩΝΥΜΙΑ — ΕΔΡΑ — ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 22.

Σύσταση—Επωνυμία.

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου με την επωνυμία «Σώμα Ειδικών Πραγματογνώμωνων Τροχαίων Ατυχημάτων» (Σ.Ε.Π.Τ.Α.).

2. Το Σ.Ε.Π.Τ.Α. εποπτεύεται από τον Υπουργό Εμπορίου με εποπτικό συμβούλιο που διορίζεται από αυτόν.

Άρθρο 23.

Έδρα—Υποκαταστήματα.

1. Το Σ.Ε.Π.Τ.Α. εδρεύει στην Αθήνα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του Σ.Ε.Π.Τ.Α. μπορούν να ιδρύονται υποκαταστήματά του για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών του. Η σύσταση και λειτουργία των υποκαταστημάτων διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και τον κανονισμό λειτουργίας του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 24.

Σκοπός.

1. Το Σ.Ε.Π.Τ.Α., σε περιπτώσεις ατυχημάτων που προκλήθηκαν από αυτοκίνητα, γνωμοδοτεί για το είδος, το ύψος των υλικών ζημιών και τις αντικειμενικές συνθήκες του ατυχήματος, χωρίς όμως να εκφέρει κρίσεις για την υπαιτιότητα.

2. Για την εφαρμογή του νόμου αυτού αυτοκίνητο είναι κάθε όχημα όπως ορίζεται από το άρθρο 1 του ν. 489/1976 (ΦΕΚ 331).

Άρθρο 25.

Αρχές λειτουργίας.

1. Μέλη του Σ.Ε.Π.Τ.Α. είναι οι ειδικοί πραγματογνώμονες υλικών ζημιών. Το διοικητικό συμβούλιο του Σ.Ε.Π.Τ.Α. αναθέτει σ' αυτούς τη γνωμοδότηση για θέματα της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου. Τους πραγματογνώμονες στην εκτέλεση του έργου τους επικουρούν οι ασκούμενοι πραγματογνώμονες.

2. Ο Υπουργός Εμπορίου δύναται με απόφασή του να καταστήσει υποχρεωτική τη γνωμοδότηση του Σ.Ε.Π.Τ.Α. για περιπτώσεις δικαστικών διαφορών για αποζημίωση από αυτοκινητιστικό ατύχημα εφόσον το ύψος της αξιούμενης αποζημίωσης θα υπερβαίνει το ποσό που θα καθορίζεται με την ίδια απόφαση. Μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, η συζήτηση της κύριας αγωγής αναβάλλεται μέχρις ότου προσαχθεί οριστική γνωμοδότηση του Σ.Ε.Π.Τ.Α. Τη δίκη μπορεί να επισπεύσει κάθε διάδικος προσάγοντας την έκθεση πραγματογνωμοσύνης. Ο Υπουργός Εμπορίου μπορεί με απόφασή του να αναπροσαρμόζει το παραπάνω ποσό.

3. Το Σ.Ε.Π.Τ.Α. γνωμοδοτεί επίσης σε κάθε περίπτωση που το ζητήσει το δικαστήριο ή ο υπόχρεος ή ο δικαιούχος αποζημίωσης για ατύχημα που προκλήθηκε από αυτοκίνητο.

4. Η έκθεση πραγματογνωμοσύνης του Σ.Ε.Π.Τ.Α. εκτιμάται ελεύθερα από τα δικαστήρια.

5. Η ασφαλιστική εταιρεία, για τις περιπτώσεις για τις οποίες καταβάλλει αποζημίωση χωρίς την πραγματογνωμοσύνη του Σ.Ε.Π.Τ.Α., τηρεί φακέλους στους οποίους περιέχονται όλα τα στοιχεία στα οποία βασίστηκε για να καταβάλει την αποζημίωση αυτή.

Το Σ.Ε.Π.Τ.Α., έπειτα από εντολή του Υπουργού Εμπορίου, διενεργεί έλεγχο των φακέλων ζημιών του κλάδου αυτοκινήτων και υποβάλλει σχετική έκθεση στον Υπουργό Εμπορίου. Σε περίπτωση άρνησης της ασφαλιστικής εταιρείας να επιτρέψει τον έλεγχο αυτόν ή σε περίπτωση που οι φάκελοι ζημιών επανηλημμένα δεν περιέχουν πλήρη τα παραπάνω στοιχεία, ο Υπουργός Εμπορίου επιβάλλει τις ποινές του άρθρου 36 του ν. 489/1976 (ΦΕΚ 331), όπως τροποποιείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ — ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Άρθρο 26.

Πρόσληψη πραγματογνώμων—Ασμεύεσστα — Εξαιρέσεις.

1. Οι πραγματογνώμονες υλικών ζημιών και οι ασκούμενοι πραγματογνώμονες προσλαμβάνονται από το Σ.Ε.Π.Τ.Α. έπειτα από διαγωνισμό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 993/1979 (ΦΕΚ 281), όπως ισχύει. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εμπορίου, ρυθμίζονται συμπληρωματικά πέρα από όσα προβλέπονται από το ν. 993/1979 θέματα που αφορούν τις οργανικές θέσεις τους, τα προσόντα, τη διαδικασία και διάρκεια της πρόσληψής τους, καθώς και τις οργανικές θέσεις, τα προσόντα του μόνιμου διοικητικού προσωπικού του Σ.Ε.Π.Τ.Α. και τη σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία του υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους οι πραγματογνώμονες και οι ασκούμενοι πραγματογνώμονες έχουν πλήρη ανεξαρτησία.

3. Δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα του πραγματογνώμονα υλικών ζημιών και του ασκούμενου πραγματογνώμονα του Σ.Ε.Π.Τ.Α.:

α) Οποιαδήποτε επαγγελματική σχέση ή άμεση ή έμμεση συμμετοχή σε κάθε μορφής ασφαλιστική επιχείρηση καθώς και η άσκηση διαμεσολαθητικού επαγγέλματος σχετικού με τις ασφαλίσεις,

β) η άσκηση της επιχείρησης του επισκευαστή ή εμπόρου αυτοκινήτων και ανταλλακτικών, είτε άμεσα είτε με έμμεση συμμετοχή σε οποιαδήποτε μορφής επιχείρηση που έχει αντίστοιχες δραστηριότητες,

γ) η παροχή υπηρεσιών σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στα εδάφια α' και β' με σύμβαση εντολής, εργασίας ή έργου,

δ) η παροχή οποιασδήποτε έμμισθης ή άμισθης υπηρεσίας στο δημόσιο τομέα.

4. Αποκλείεται από την άσκηση των καθηκόντων του πραγματογνώμονα ή του ασκούμενου πραγματογνώμονα και οφείλει να απέχει από αυτά όποιος:

α) Ζημιώθηκε από το ατύχημα ή φέρεται από το ζημιώ-
θέντα ως υπαίτιος,

β) είναι σύζυγος των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου ή συγγενής εξ αίματος των ίδιων προσώπων, κατευθείαν γραμμή απερίοριστα και εκ πλαγίου μέχρι και τον τέταρτο βαθμό ή εξ ανιούστας μέχρι και το δεύτερο βαθμό ή σύζυγος των παραπάνω συγγενών. Ο πιο πάνω λόγος αποκλείσ-
σιού διατηρείται και μετά τη λύση ή ακύρωση του γάμου και

γ) συνδέεται με τα πρόσωπα του εδαφίου α' με σχέση υιο-
θεσίας ή επιτροπείας. Ο λόγος αποκλεισμού υπάρχει και μετά τη λύση της υιοθεσίας ή τη λήξη της επιτροπείας.

Για την εξαίρεση των πραγματογνώμωνων εφαρμόζονται α-
νάλογα οι διατάξεις των άρθρων 376 και 377 του Κώδικα
Πολιτικής Δικονομίας.

Για τη συνδρομή των λόγων εξαίρεσης κρίνει το Διοικη-
τικό Συμβούλιο του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

5. Έκθεση που συντάσσεται από πραγματογνώμονα, στο
πρόσωπο του οποίου υπάρχει λόγος αποκλεισμού σύμφωνα με
την προηγούμενη παράγραφο, είναι άκυρη.

Άρθρο 27.

Κανονισμός Σ.Ε.Π.Τ.Α.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υ-
πουργού Εμπορίου, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμ-
βουλίου του Σ.Ε.Π.Τ.Α., καταρτίζεται και τροποποιείται ο
κανονισμός του. Στον κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται θέματα που
αφορούν την πρόσληψη, αποχώρηση και εν γένει υπηρεσιακή
κατάσταση του προσωπικού του (πραγματογνώμωνων, ασκού-
μενων πραγματογνώμωνων και διοικητικού προσωπικού), τη
διάρθρωση και κατανομή των θέσεων, την πραγματογνωμο-
σύνη και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αναφέρεται στη λειτουρ-
γία του.

Άρθρο 28.

Προσόντα και κωλύματα διορισμού.

Οι πραγματογνώμονες και οι ασκούμενοι πραγματογνώμονες
για να διοριστούν πρέπει:

α) να έχουν ελληνική ιθαγένεια,

β) να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώ-
σεις ή να έχουν νόμιμα απαλλαγεί απ' αυτές,

γ) να έχουν πτυχίο ανώτερης σχολής τεχνολόγων μηχανι-
κών αυτοκινήτων ή πτυχίο άλλης σχολής Τ.Ε.Ι. ή πτυχίο α-
νώτατης σχολής (Α.Ε.Ι.) συναφών ειδικοτήτων,

δ) να έχουν ηλικία μέχρι 35 ετών,

ε) να μην έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα
με αμετάκλητη δικαστική απόφαση,

στ) να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για οποιοδήποτε
κακούργημα ή σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή (άρθρο 372, 373 Π.Κ.), απάτη (άρθρο 386 Π.Κ.), υπεξαίρεση
κοινή ή στην υπηρεσία (άρθρο 375, 258 Π.Κ.), εκδίωξη
(άρθρο 385 Π.Κ.), πλαστογραφία (άρθρο 216 Π.Κ.), πλα-
στογραφία πιστοποιητικών (άρθρο 217 Π.Κ.), πλαστογραφία
και κατάχρηση ενσήμων (άρθρο 218 Π.Κ.), ψευδή βεβαίω-
ση και νόθευση (άρθρο 242 Π.Κ.), ψευδορκία και ψευδή α-
κόμοτη κατάθεση (άρθρο 224, 225 Π.Κ.), παραπλάνηση
σε ψευδορκία (άρθρο 228 Π.Κ.), ψευδή καταμηνυστή (άρθρο
229 Π.Κ.), απιστία περί την υπηρεσία (άρθρο 256 Π.Κ.),
δωροδοκία (άρθρο 235, 236, 237 Π.Κ.), καταπίεση (άρ-
θρο 244 Π.Κ.), παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.),
συκοφαντική δυσφήμιση (άρθρο 363 Π.Κ.), υφαρπαγή ψευ-
δούς βεβαίωσης (άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγή εγγράφου
(άρθρο 222 Π.Κ.), παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου (άρ-
θρο 252 Π.Κ.) καθώς και για λαθρεμπορία, έκδοση ακάλυ-
πτων επιταγών και παράβαση της νομοθεσίας περί εμπορίας
ή εξαγωγής ναρκωτικών,

ζ) να μην έχουν παύσει, από θέση δημόσιου υπάλληλου ή
υπάλληλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου ή από θέση ά-
μισθου δημόσιου λειτουργού, με αμετάκλητη απόφαση για πει-
θαρχικούς λόγους ή για ανεπάρκεια,

η) να μην έχουν παραπεμφεί για κακούργημα ή πλημμέ-

λημα από εκείνα που αναφέρονται στο εδάφιο στ', καθώς επίσης να μην έχουν καταδικαστεί και με οριστική απλώς απόφαση για ένα απ' αυτά τα αδικήματα. Για τη συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής ο υποψήφιος υποβάλλει υπεύθυνη δήλωσή του ν.δ. 105/1969. Το κώλυμα αυτό ισχύει μέχρις ότου εκδοθεί αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα ή αμετάκλητη αθωωτική απόφαση,

δ) να είναι υγιείς σωματικά ή ψυχικά σύμφωνα με τον κανονισμό του άρθρου 27. Η εξέταση της υγείας των υποψηφίων πραγματοποιωμένων και ασκούμενων πραγματοποιωμένων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπάλληλους.

Άρθρο 29.

Λύση της σχέσης εργασίας.

1. Η σχέση εργασίας των πραγματοποιωμένων και των ασκούμενων πραγματοποιωμένων λύεται:

- α) με το θάνατό τους,
- β) με την έκπτωση,
- γ) με την απόλυση,
- δ) με την καταγγελία,
- ε) με τη λήξη του χρόνου διάρκειάς της και
- στ) με την αποδοχή της παραίτησής τους.

2. Οι πραγματοποιώμενες και οι ασκούμενοι πραγματοποιώμενες εκπέτουν αυτοδικαίως από την υπηρεσία, αν χάσουν την ελληνική ιθαγένεια ή αν καταδικαστούν με αμετάκλητη απόφαση:

- α) σε ποινή τουλάχιστον πρόσκαιρης κάθειρξης,
- β) σε στέρηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων,
- γ) για πλημμέλημα ή κακούργημα από αυτά που αναφέρονται στην περίπτωση στ' του προηγούμενου άρθρου. Η έκπτωση επέρχεται και αν ακόμα ανασταλεί η ποινή. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του διοικητικού συμβουλίου του Σ.Ε.Π.Τ.Α. που δεν απαιτείται να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οι πραγματοποιώμενες και οι ασκούμενοι πραγματοποιώμενες απολύονται:

- α) με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας που ορίζεται στον κανονισμό του Σ.Ε.Π.Τ.Α., το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το 60^ο έτος. Για τον υπολογισμό του ορίου ηλικίας ως αφετηρία λαμβάνεται η 31 Δεκεμβρίου του έτους γέννησης,
- β) για υπηρεσιακή ανεπάρκεια,
- γ) για ανικανότητα σωματική ή πνευματική,
- δ) αν καταργηθεί η θέση.

Στις περιπτώσεις των εδαφίων β', γ' και δ' εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 44, 45 και 46 του ν. 993/1979, όπως ισχύουν κάθε φορά.

4. α) Η σύμβαση εργασίας των πραγματοποιωμένων και των ασκούμενων πραγματοποιωμένων καταγγέλλεται οποτεδήποτε για σπουδαίο λόγο. Σπουδαίο λόγο συνιστούν ιδίως:

- αα) η χρησιμοποίησή της ιδιότητάς τους για επιδίωξη ιδιοτελών σκοπών,
- ββ) η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων τους,
- γγ) η παράβαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας,
- δδ) η αποσιώπητη νόμιμων λόγων αποκλεισμού ή εξαιρήσεώς τους,
- εε) η παράβαση καθήκοντος κατά τον ποινικό κώδικα ή άλλο ειδικό ποινικό νόμο,
- στστ) η διάπραξη μέσα στο ίδιο έτος δύο πειθαρχικών αδικημάτων που το καθένα τιμωρείται τουλάχιστο με πρόστιμο ίσο με τις αποδοχές ενός μήνα,
- ζζ) η συστηματική ανάρμοστη συμπεριφορά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και
- ηη) η σοβαρή απείθεια στις νόμιμες εντολές του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου.

β) Η καταγγελία της σύμβασης γίνεται και η λύση της επέρχεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 993/1979. Στον απολυόμενο δεν καταβάλλεται αποζημίωση από το Σ.Ε.Π.Τ.Α.

5. Για την πειθαρχική δίωξη των πραγματοποιωμένων και των ασκούμενων πραγματοποιωμένων εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ν. 993/1979.

Άρθρο 30.

Υπαλληλική ιδιότητα.

Όσοι υπηρετούν στο Σ.Ε.Π.Τ.Α. θεωρούνται υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 του ποινικού κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΟΡΓΑΝΑ — ΔΙΟΙΚΗΣΗ — ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Άρθρο 31.

Όργανα.

Όργανα του Σ.Ε.Π.Τ.Α. είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση,
- β) το Διοικητικό Συμβούλιο,
- γ) το Εποπτικό Συμβούλιο και
- δ) το Τεχνικό Γραφείο.

Άρθρο 32.

Γενική Συνέλευση.

1. Οι πραγματοποιώμενες υλικών ζημιών συγκροτούν τη Γενική Συνέλευση του Σ.Ε.Π.Τ.Α., η οποία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) αποφασίζει για κάθε θέμα που τίθεται στην κρίση της από το Εποπτικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Τεχνικό Γραφείο,
- β) εκλέγει μεταξύ των μελών της το Διοικητικό Συμβούλιο του Σ.Ε.Π.Τ.Α. με μυστική ψηφοφορία,
- γ) εγκρίνει τα πεπραγμένα και τον ετήσιο απολογισμό και προϋπολογισμό του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Στη Γενική Συνέλευση μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου οι ασκούμενοι πραγματοποιώμενες.

3. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης και ιδίως ο τρόπος και ο χρόνος σύγκλησής της, οι ψηφοφορίες και η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και του προέδρου του θα καθορίζονται από τον κανονισμό του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

Άρθρο 33.

Διοικητικό Συμβούλιο.

1. Το Σ.Ε.Π.Τ.Α. διοικείται από πενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) με τριετή θητεία. Το Δ.Σ. εκλέγει μεταξύ των μελών του τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο. Ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σ.Ε.Π.Τ.Α. απαλλάσσεται κατά τη διάρκεια της θητείας του από την άσκηση των καθηκόντων του ως πραγματοποιώμενα υλικών ζημιών.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σ.Ε.Π.Τ.Α. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) ασκεί διοικητικό έλεγχο στα μέλη του και στους ασκούμενους πραγματοποιώμενες, συντονίζει τις εργασίες του, διαχειρίζεται την περιουσία του και εν γένει εποπτεύει όλη τη λειτουργία του Σ.Ε.Π.Τ.Α.,
- β) προΐσταται, εποπτεύει και ελέγχει τις διοικητικές υπηρεσίες και το διοικητικό προσωπικό,
- γ) διαχειρίζεται τα οικονομικά του Σ.Ε.Π.Τ.Α. και συντάσσει τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του,
- δ) προλαμβάνει και απολύει τα μέλη του Σ.Ε.Π.Τ.Α. τους ασκούμενους πραγματοποιώμενες και το διοικητικό προσωπικό, με σύμφωνη γνώμη του Εποπτικού Συμβουλίου,
- ε) καταρτίζει ομάδες εργασίας από τα μέλη του Σ.Ε.Π.Τ.Α. για τη μελέτη συγκεκριμένων θεμάτων,
- στ) αποφασίζει για κάθε θέμα που τίθεται στην κρίση του από το Εποπτικό Συμβούλιο ή τη Γενική Συνέλευση,
- ζ) υποβάλλει προς έγκριση στο Εποπτικό Συμβούλιο τις προτάσεις του Τεχνικού Γραφείου,
- η) επικοινωνεί είτε απευθείας είτε μέσω του Τεχνικού Γρα-

φείου με οργανώσεις της ημεδαπής ή αλλοδαπής που έχουν σχέση με το έργο του,

β) συγκαλεί σύμφωνα με τον κανονισμό του άρθρου 27 της Γενικής Συνέλευσης του Σ.Ε.Π.Τ.Α., στην οποία εκδίδει τα πεπραγμένα του για το προηγούμενο έτος και ανακοινώνει σ' αυτήν τον οικονομικό απολογισμό της διαχείρισής του Σ.Ε.Π.Τ.Α. προς έγκριση,

γ) εκπροσωπεί, με τον πρόεδρό του, το Σ.Ε.Π.Τ.Α. ενώπιον κάθε δικαστικής και διοικητικής ή άλλης αρχής.

3. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου καθορίζεται με τον κανονισμό του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

Άρθρο 34.

Εποπτικό Συμβούλιο.

1. Το Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ε.Π.Τ.Α. είναι επταμελές. Απαρτίζεται από:

α) έναν ανώτατο ή ανώτερο κρατικό λειτουργό ως πρόεδρο, τον οποίο υποδεικνύει με τον αναπληρωτή του ο Υπουργός Εμπορίου,

β) έναν ανώτατο ή ανώτερο κρατικό λειτουργό ως αντιπρόεδρο, τον οποίο υποδεικνύει με τον αναπληρωτή του ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών,

γ) έναν εκπρόσωπο από κάθε τιμολογιακή ένωση ασφαλιστικών επιχειρήσεων, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το οικείο διοικητικό συμβούλιο μέσα σε 20 ημέρες από την έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Εμπορίου,

δ) ανά έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων και της Γ.Σ.Ε.Ε. Αν, στις περιπτώσεις γ' και δ', η προεδρία παρέλκει άπρακτη, τους εκπροσώπους ορίζει ο Υπουργός Εμπορίου.

2. Τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου και τα ισάριθμα αναπληρωματικά τους διορίζονται για μία διετία με κοινή απόφαση των Υπουργών Εμπορίου και Μεταφορών και Επικοινωνιών. Στα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194), η οποία βαρύνει το Σ.Ε.Π.Τ.Α.

Στο Εποπτικό Συμβούλιο συμμετέχει χωρίς ψήφο ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

3. Το Εποπτικό Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στον Υπουργό Εμπορίου ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου την προκήρυξη διαγωνισμού για την πρόσληψη πραγματογνωμόνων και ασκούμενων πραγματογνωμόνων. Η απόφαση του Υπουργού Εμπορίου καθορίζει την εξεταστική επιτροπή, τα εξεταστέα μαθήματα, τη διαδικασία διενέργειας του διαγωνισμού και κάθε άλλη λεπτομέρεια,

β) εγκρίνει το αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης των ασκούμενων πραγματογνωμόνων,

γ) ελέγχει τη διαχείριση των οικονομικών του Σ.Ε.Π.Τ.Α. και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση την έκθεσή του για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του Διοικητικού Συμβουλίου, αντίγραφο της οποίας υποβάλλει και στον Υπουργό Εμπορίου,

δ) εποπτεύει το Διοικητικό Συμβούλιο και το Τεχνικό Γραφείο του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

4. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου ρυθμίζεται με τον κανονισμό του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

Άρθρο 35.

Τεχνικό Γραφείο.

1. Ο αριθμός των πραγματογνωμόνων υλικών ζημιών που συμμετέχουν στο Τεχνικό Γραφείο καθορίζεται ανάλογα με τις ανάγκες του Σ.Ε.Π.Τ.Α. από το Εποπτικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Η θητεία των μελών του Τεχνικού Γραφείου είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

3. Το Τεχνικό Γραφείο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) γνωμοδοτεί για επιστημονικά θέματα της αρμοδιότητας του Σ.Ε.Π.Τ.Α.,

β) καταρτίζει τα πρότυπα επαγγελματικής δεοντολογίας, εκτιμήσεων και εκθέσεων, ελέγχει την ορθή εφαρμογή τους από τα μέλη του Σ.Ε.Π.Τ.Α. και μεταφέρει τις σχετικές διαπιστώσεις του στο Εποπτικό και στο Διοικητικό Συμβούλιο,

γ) επιμελείται την έκδοση των διεθνών εκτιμητικών προτύπων και του ενημερωτικού επιστημονικού δελτίου του Σ.Ε.Π.Τ.Α.,

δ) επεξεργάζεται όλα τα στοιχεία που θέτουν στη διάθεση του Σ.Ε.Π.Τ.Α. οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις για την καταβολή αποζημιώσεων, όπως αυτά καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, με σκοπό την εξαγωγή στατιστικών συμπερασμάτων και τον έλεγχο των ζημιών που δηλώνονται και των αποζημιώσεων που καταβάλλονται,

ε) καταρτίζει το αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης των ασκούμενων πραγματογνωμόνων.

4. Τα μέλη του Τεχνικού Γραφείου συνεδριάζουν τουλάχιστο μια φορά το μήνα. Αντίγραφο των πρακτικών των συνεδριάσεων διαβιβάζεται στο Εποπτικό και στο Διοικητικό Συμβούλιο. Στις συνεδριάσεις του Τεχνικού Γραφείου προεδρεύει με ψήφο ο αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος προΐσταται του Τεχνικού Γραφείου. Στα μέλη του Τεχνικού Γραφείου καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194), η οποία βαρύνει το Σ.Ε.Π.Τ.Α.

5. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του Τεχνικού Γραφείου ρυθμίζεται με τον κανονισμό του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΟΡΟΙ

Άρθρο 36.

Πόροι.

1. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου καθορίζεται ποσοστό από τα καθαρά ασφαλιστρα του κλάδου αυτοκινήτων (εισφορά) που διατίθεται υπέρ του Σ.Ε.Π.Τ.Α. Η εισφορά αυτή αναγράφεται χωριστά στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και βαρύνει κατά 50% τους ασφαλισμένους και κατά 50% τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Η εισφορά των ασφαλισμένων εμφανίζεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και απαλλάσσεται παντός φόρου ή άλλης φορολογικής επιβάρυνσης εκτός των τελών χαρτοσήμου.

Η απόδοση του τέλους χαρτοσήμου γίνεται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 160/1978 (ΦΕΚ 34).

2. Μέσα σε 15 ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού διμήνου, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταθέτουν το ποσό που συγκεντρώνουν από τις εισφορές της προηγούμενης παραγράφου σε ειδικό λογαριασμό που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με τον τίτλο «Λογαριασμός Σώματος Ειδικών Πραγματογνωμόνων Τροχαίων Αυτοκινήτων».

3. Καθυστερούμενες εισφορές εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα περί εισπράξεως δημόσιων εσόδων. Νόμιμο τίτλο αποτελεί η απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σ.Ε.Π.Τ.Α. που βεβαιώνει την οφειλή.

4. Τα έσοδα του λογαριασμού της παραγράφου 2 διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών του Σ.Ε.Π.Τ.Α. Ειδικότερα, τα έσοδα αυτά διατίθενται για την καταβολή των αμοιβών των μελών του Σ.Ε.Π.Τ.Α. και των ασκούμενων πραγματογνωμόνων, για τις αμοιβές των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2 του νόμου αυτού, για την κάλυψη των εξόδων εγκατάστασης και λειτουργίας του Σ.Ε.Π.Τ.Α. και για κάθε άλλη δαπάνη που σύμφωνα με το Διοικητικό Συμβούλιο απαιτείται για την καλύτερη λειτουργία του Σ.Ε.Π.Τ.Α.

5. Για την αντιμετώπιση των βαρύνσεων του Σ.Ε.Π.Τ.Α. το Διοικητικό Συμβούλιο, ύστερα από έγκριση του Εποπτικού Συμβουλίου, μπορεί να συνάπτει δάνεια με εγγύηση το λογαριασμό της παρ. 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Άρθρο 37.

Σύνταξη πραγματογνωμοσύνης.

1. Μέσα σε οκτώ εργάσιμες ημέρες, από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο υπόχρεος σε αποζημίωση υποβάλλει αίτηση για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης στα θέματα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 24, συντάσσεται έκθεση πραγματογνωμοσύνης σύμφωνα με τον κανονισμό του Σ.Ε.Π.Τ.Α..

Η αίτησή δεν εξετάζεται αν δεν συνοδεύεται από τα έγγραφα, δεν πληροί τις προϋποθέσεις και δεν περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται ειδικότερα από τον Κανονισμό του Σ.Ε.Π.Τ.Α.. Μέχρις ότου πληρωθούν οι παραπάνω προϋποθέσεις και προσκομισθούν τα παραπάνω στοιχεία, το Σ.Ε.Π.Τ.Α. απέχει να γνωμοδοτήσει. Ο κανονισμός του Σ.Ε.Π.Τ.Α. καθορίζει με αντικειμενικά κριτήρια και με βάση προκαθορισμένη σειρά κατανομής της υπηρεσίας, ποιός ή ποιοί πραγματογνώμονες θα συντάξουν πραγματογνωμοσύνη στη συγκεκριμένη περίπτωση.

2. Οι πραγματογνώμονες του Σ.Ε.Π.Τ.Α., για την εκπλήρωση του έργου τους, νομιμοποιούνται να ζητούν από οποιαδήποτε δικαστική ή άλλη αρχή στοιχεία ή έγγραφα. Ιδίως μπορούν να λαμβάνουν γνώση των εγγράφων της ποινικής δικυγραφίας και να ζητούν αντίγραφα με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται για τον πολιτικώς ενάγοντα στο άρθρο 108 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

3. Η έκθεση πραγματογνωμοσύνης, με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, γνωστοποιείται αμέσως στον αιτούντα και στον υπόχρεο καταβολής αποζημίωσης καθώς και στην υπόχρεη ασφαλιστική επιχείρηση. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να λάβει αντίγραφο της έκθεσης αυτής.

4. Ο υπόχρεος ή ο δικαιούχος της αποζημίωσης έχει το δικαίωμα, μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από του έλαβε γνώση της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης, να ζητήσει την επανεκτίμηση των υλικών ζημιών και τον επαναπροσδιορισμό της αποζημίωσης που οφείλεται γι' αυτές. Η αίτηση επανεκτίμησης είναι απαράδεκτη, αν δεν συνοδεύεται από αποδεικτικό καταβολής παράβαλου που κατατίθεται στο λογαριασμό της παρ. 2 του άρθρου 36. Το ποσό του παράβαλου ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

5. Η υποβολή αίτησης κατά την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού καθιστά υπερήμερο τον υπόχρεο αποζημίωσης από την ημερομηνία που του κοινοποιείται η πραγματογνωμοσύνη και για το ποσό αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 38.

Διορισμός πρώτου Εποπτικού και Διοικητικού Συμβουλίου.

1. Μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού διορίζεται το πρώτο Εποπτικό Συμβούλιο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου διορίζεται μέσο στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο του Σ.Ε.Π.Τ.Α., το οποίο υπό την εποπτεία του Εποπτικού Συμβουλίου μεριμνά για την υλοποίηση των απαραίτητων διατάξεων του νόμου αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου ρυθμίζεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο ασκεί τη διοίκηση του Σ.Ε.Π.Τ.Α. και τη διαχείριση των οικονομικών του μέχρι την εγκατάσταση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου και ορίζεται η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να συγκαληθεί η πρώτη Γενική Συνέλευση. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με νεώτερη απόφαση του ίδιου Υπουργού, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ξεπερά-

σει τη διετία από την ημέρα που διορίστηκε το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Στο διαγωνισμό προσλήψεων που διενεργεί το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο της προηγούμενης παραγράφου, μπορούν κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των εδαφίων γ' και δ' του άρθρου 28 να συμμετάσχουν όσοι: α) έχουν πτυχίο Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Σχολής συναφούς προς το αντικείμενο της πραγματογνωμοσύνης ειδικότητας και διετή απασχόληση κατά την τελευταία επταετία, σε έργα πραγματογνώμονα ζημιών αυτοκινήτων που να προκύπτει από σχετική βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής εφορίας ή β) έχουν πενταετή απασχόληση κατά την τελευταία δεκαπενταετία, σε έργα πραγματογνώμονα ζημιών αυτοκινήτων που να προκύπτει από σχετική βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής εφορίας.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ Ν. 489/1976 (ΦΕΚ 331)

Άρθρο 39.

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Ν. 489/1976 και πριν από την τελευταία φράση προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Η μεταφορά επιβατών με αυτοκίνητο που απαγορεύεται από το νόμο να μεταφέρει πρόσωπα με κόμιστρο τεμαίρεται ότι γίνεται δωρεάν».

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 6 του Ν. 489/1976, όπως αυτή αριθμήθηκε με το άρθρο 6 του Π.Δ. 1019/1981 (ΦΕΚ 253), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το ασφαλιστικό ποσό είναι τουλάχιστον ίσο με αυτό που καθορίζει κάθε φορά με αποφάσεις του ο Υπουργός Εμπορίου για κάθε είδος κινδύνου που υπάγεται στην υποχρεωτική ασφάλιση».

Άρθρο 40.

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του Ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η γνωστοποίηση γίνεται στην κατοικία ή διαμονή του υπαλλήλου ή αντισυμβαλλόμενου με έγγραφο του οποίου αποδεικνύονται η χρονολογία λήψης και το περιεχόμενο».

Ως κατοικία ή διαμονή θεωρείται, εκτός από την πραγματική, και η τελευταία διεύθυνση που ο ασφαλισμένος ή ο αντισυμβαλλόμενος δήλωσαν στον ασφαλιστή. Η γνωστοποίηση στη διεύθυνση αυτή δεν είναι νόμιμη, εφόσον ο ασφαλιστής γνωρίζει την πραγματική κατοικία του ασφαλισμένου ή του αντισυμβαλλόμενου».

Άρθρο 41.

Το άρθρο 12 του Ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 12.

1. Στον κύριο ή στον κάτοχο ή στον οδηγό αυτοκινήτου που το κυκλοφορεί ή ανέχεται να το κυκλοφορεί τρίτος χωρίς να είναι ασφαλισμένο κατά τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλεται, από τα ασκούντα την αστυνομική εξουσία όργανα, πρόστιμο μέχρι 30.000 δρχ. και αφαίρεση της άδειας ικανότητας οδηγού, της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων του οχήματος μέχρι τρεις μήνες. Κατά της πράξης επιβολής των παραπάνω κυρώσεων επιτρέπεται προσφυγή στο μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο, μέσα σε είκοσι ημέρες από την επίδοσή της. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 341/1978 (ΦΕΚ 71).

2. Το πρόστιμο της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εμπορίου και Μεταφορών και Επικοινωνιών».

Άρθρο 42.

Η διάταξη του άρθρου 14 του Ν. 489/1976 αριθμείται ως παράγραφος 1 και προστίθεται δεύτερη παράγραφος ως εξής:

«2. Κατεξαιρείται το πρόσωπο που ζημιώθηκε έχει το δικαίωμα συντηρητικής κατάσχεσης του ασφαλισμένου αυτοκινήτου για απαιτήσεις από ατυχήματα που προκλήθηκαν από την κυκλοφορία του, εφόσον ο κύριος, κάτοχος ή οδηγός του δεν προβαίνει στην κατά το άρθρο 9 του παρόντος δήλωση στον ασφαλιστή του. Το δικαίωμα αυτό το έχει και ο ασφαλιστής σε περίπτωση αναγωγής κατά του κυρίου του αυτοκινήτου».

Άρθρο 43.

1. Το άρθρο 27 του ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 27.

1. Μέλη του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης είναι υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν στην Ελλάδα τον κλάδο ασφάλισης αστικής ευθύνης για ατυχήματα από αυτοκίνητα, είτε έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό.

2. Τα μέλη του Γραφείου υποχρεούνται να καλύπτουν την αστική ευθύνη των ασφαλισμένων τους για ατυχήματα που προκαλούνται στο εξωτερικό από αυτοκίνητα που έχουν συνήδη τόπο στάθμευσης την Ελλάδα, εκδίδοντας για το σκοπό αυτόν το σχετικό πιστοποιητικό διεθνούς ασφάλισης.

3. Τα έντυπα του πιστοποιητικού χορηγούνται από το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης και έχουν τον τύπο που χρησιμοποιείται διεθνώς.

4. Εταιρίες που η έδρα τους βρίσκεται στο εξωτερικό συμμετέχουν υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως στο Ελληνικό Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης και υπόκεινται στις ρυθμίσεις που προβλέπει το άρθρο 28.

Η συμμετοχή των εταιριών αυτών στο Ελληνικό Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης δεν περιορίζει το δικαίωμά τους να εκδίδουν πιστοποιητικά Διεθνούς Ασφάλισης του Γραφείου της έδρας τους».

2. Οι αλληλοασφαλιστικοί συνεταιρισμοί και τα αλληλοασφαλιστικά ταμεία συνεταιρισμών που καλύπτουν τον ίδιο κίνδυνο έχουν υποχρέωση, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού να δηλώσουν αν επιθυμούν να γίνουν μέλη του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης. Η δήλωσή τους αυτή δεν υπόκειται σε ανάκληση.

Άρθρο 44.

Το άρθρο 28 του ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28.

1. Η υποχρέωση μέλους ή του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης από την έκδοση πιστοποιητικού διεθνούς ασφάλισης περιορίζεται στο ασφαλιστικό ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 6, όπως αριθμώθηκε με το άρθρο 6 του π.δ. 1019/1981. Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης καταβάλλει το ποσό που υπερβαίνει το κατά το προηγούμενο εδάφιο ασφαλιστικό ποσό. Σε περίπτωση ατυχήματος, το μέλος που το καλύπτει είναι υποχρεωμένο, μέσα σε 10 εργάσιμες ημέρες από τότε που θα ειδοποιηθεί από το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης, να καταβάλει σε αυτό το ισόποσο του παραπάνω ορίου ευθύνης του.

2. Ποσά που δεν καταβάλλονται από μέλος σε εκπλήρωση της κατά την προηγούμενη παράγραφο υποχρέωσής του, καταβάλλονται στο Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης από τα λοιπά μέλη, ανάλογα με την παραγωγή ασφαλιστρών του κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτων που είχαν κατά την προηγούμενη του ατυχήματος χρήση, με την επιφύλαξη του δικαιώματος αναγωγής του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης κατά του υπόχρεου μέλους.

3. Αν το μέλος παραβεί τις υποχρεώσεις του των παραγράφων 1 και 2, υπόκειται στις κυρώσεις των διατάξεων του άρθρου 36, όπως τροποποιείται.

4. Το μέλος που εκδίδει πιστοποιητικό διεθνούς ασφάλισης υποχρεούται, μέσα σε είκοσι πέντε ημέρες από το τέλος του μήνα κατά τον οποίο εκδόθηκε το πιστοποιητικό, να καταβάλει στο Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης το μέρος του

ασφαλιστρου που αντιστοιχεί στο τμήμα του κινδύνου που καλύπτει το Γραφείο. Το μέρος αυτό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 45.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 30 του ν. 489/1976 καταργείται.

Άρθρο 46.

1. Το άρθρο 31 του ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31.

1. Όργανα διοίκησης του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης είναι η Συνέλευση των μελών και η Διαχειριστική Επιτροπή.

2. Η Διαχειριστική Επιτροπή αποτελείται από δέκα μέλη. Από αυτά, ένα μέλος χωρίς ψήφο ορίζει ο Υπουργός Εμπορίου και τα υπόλοιπα εκλέγει η Συνέλευση. Η Διαχειριστική Επιτροπή εκλέγει μεταξύ των αιρετών μελών τον πρόεδρό της.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Συνέλευσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι εισφορές που κάθε μέλος του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης υποχρεούται να καταβάλει σε αυτό, σύμφωνα με τα οριζόμενα παρακάτω:

α) Για την κάλυψη των εξόδων ίδρυσης και λειτουργίας του Γραφείου καταβάλλεται εφάπαξ εισφορά 200.000 δρχ. για το πρώτο έτος. Για τα επόμενα έτη η εισφορά κάθε μέλους υπολογίζεται ανάλογα με την παραγωγή ασφαλιστρών του στον κλάδο αυτοκινήτου κατά την προηγούμενη χρήση.

β) Για την κάλυψη των υποχρεώσεων του γραφείου από την κυκλοφορία ανασφαλιστών αυτοκινήτων και από τον άμεσο διακανονισμό ζημιών από ατυχήματα προκαλούμενα στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή από αυτοκίνητα που έχουν τόπο συνήθους στάθμευσης αντίστοιχα στην αλλοδαπή ή στην ημεδαπή, καταβάλλεται εφάπαξ εισφορά που υπολογίζεται για κάθε μέλος ανάλογα με την παραγωγή ασφαλιστρών του στον κλάδο αυτοκινήτου κατά την προηγούμενη χρήση. Το συνολικό ποσό των παραπάνω εισφορών δεν μπορεί να είναι κατώτερο από 50.000.000 δρχ. ετησίως. Αν στο τέλος οποιασδήποτε χρήσης τα κεφάλαια που διαθέτει το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης, μετά την αφαίρεση των προβλέψεων για εκκρεμείς ζημιές, υπερβαίνουν το ποσό των εκατό εκατομμυρίων δραχμών, αναστέλλεται η καταβολή εισφορών μέχρις ότου τα κεφάλαια αυτά μειωθούν στα εβδομήντα πέντε εκατομμύρια. Αν η Διαχειριστική Επιτροπή εκτιμήσει ότι τα κεφάλαια που διαθέτει οποιαδήποτε στιγμή το Γραφείο δεν επαρκούν για την εκπλήρωση εκκρεμών υποχρεώσεων του, κάθε μέλος υποχρεούται να καταβάλει συμπληρωματική αναλογική εισφορά μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της σχετικής απόφασής της.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 24 εφαρμόζονται αναλόγως σε περίπτωση που μέλος παραβαίνει τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου.

5. Κατά τα λοιπά, για το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 20, 21 και 22».

2. Την πρώτη συνέλευση των μελών του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης συγκαλεί ο Υπουργός Εμπορίου.

Άρθρο 47.

Το άρθρο 34 του ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 34.

1. Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης υποχρεούται να διαδέσει σε κάθε συνοριακό σταθμό και λιμένα εισόδου στη χώρα αντιπρόσωπο εξουσιοδοτημένο να συνάπτει συνοριακές ασφαλίσεις για λογαριασμό όλων των μελών του. Ο αντιπρόσωπος μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο καθώς και όργανο που ασκεί αστυνομικά ή τελωνειακά καθήκοντα. Στους αντιπροσώπους αυτούς μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση σε

θάρος του Γραφείου, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

2. Η συνοριακή ασφάλιση καταρτίζεται σύμφωνα με τους όρους και τα τιμολόγια ασφαλιστών που ισχύουν στην Ελλάδα.

3. Για τη συνοριακή ασφάλιση εκδίδεται ειδικό έγγραφο, ο τύπος του οποίου ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου.

Άρθρο 48.

Το άρθρο 35 του ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 35.

1. Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης τηρεί χωριστή διαχείριση των ασφαλιστών των αποζημιώσεων (καταβαλλόμενων και εκκρεμών) καθώς και των λοιπών εξόδων της συνοριακής ασφάλισης.

2. Το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης ευθύνεται απέναντι στο πρόσωπο που ζημιώθηκε, το οποίο έχει απευθείας αξίωση κατ' αυτού.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως για τη συνοριακή ασφάλιση οι διατάξεις που αφορούν το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης.

Άρθρο 49.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εμπορίου και Μεταρρύθμισης και Επιχειρηματικών, μπορούν να κωδικοποιηθούν σε ένα ενιαίο κείμενο οι διατάξεις του νόμου αυτού και οι διατάξεις του ν. 489/1976 και όλων των συναφών νόμων, σε έξι μήνες από την ισχύ του νόμου αυτού.

2. Με την κωδικοποίηση επιτρέπεται νέα αρίθμηση των άρθρων, νέα διάρθρωση των διατάξεων, η διαγραφή των διατάξεων που καταργήθηκαν και η μεταγλώττιση του κειμένου.

Άρθρο 50.

1. Η διάταξη του άρθρου 36 του ν. 489/1976 παραμένει όπως είναι και αριθμείται ως παράγραφος 1.

Στο άρθρο 36 του ν. 489/1976 προστίθεται η εξής νέα παράγραφος:

«2. Ανεξαρτήτως των συνεπειών που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο Υπουργός Εμπορίου δύναται να επιβάλλει πρόστιμο μέχρι 1.000.000 δραχμές σε ασφαλιστική εταιρεία που α) αρνείται χωρίς ειδική αιτιολογία να συνάψει ή να ανανεώσει ασφαλιστική σύμβαση σύμφωνα με τους όρους υποχρεωτικής ασφάλισης που περιέχονται στο νόμο αυτόν ή β) δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του νόμου αυτού και των εις εκτέλεσή του προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων κατά τους όρους της προηγούμενης παραγράφου. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου».

2. Από το άρθρο 17 του ν. 489/1976 «περί υποχρεωτικής ασφάλισης της εξ ατυχημάτων αυτοκινήτων αστικής ευθύνης» (ΦΕΚ 331) απαλείφεται η φράση «περικομένων μετά την έναρξιν της λειτουργίας του, καθ' ας περιπτώσεις δεν υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη».

3. Η δεύτερη φράση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής: «Κατά τα εν άρθροις 19α και 22 ειδικότερον οριζόμενα».

4. Καταργείται η παράγραφος 3 του άρθρου 18 του ν. 489/1976.

5. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν. 489/1976 και μετά τις λέξεις «σωματικών βλαβών» προστίθενται οι λέξεις «ή υλικών ζημιών».

6. Στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α' του ν. 489/1976 προστίθεται το εξής δεύτερο εδάφιο: «Εις την περίπτωσην αυτήν όμως δεν υπάρχει υποχρέωσις αποζημιώσεως λόγω υλικών ζημιών».

7. Στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο δ' του ν. 489/1976 προστίθεται η φράσις: «ή ανεκλήθη η άδεια λειτουργίας ασφαλιστικής επιχειρήσεως ένεκα παραβάσεως νόμου».

8. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 489/1976 και μετά τη λέξη «ποσών» προστίθεται η φράση «πλην της ως άνω περιπτώσεως δ', κατά την οποίαν η αποζημίωσις δεν δύναται να υπερβή το εις την συγκεκριμένην ασφαλιστικήν σύμβασιν ορισθέν ποσόν».

9. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 19 του ν. 489/1976 προστίθεται το εξής δεύτερο εδάφιο:

«Στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 το επικουρικό κεφάλαιο δεν υποκαθίσταται στα εξ αιτίας του ατυχήματος δικαιώματα του ζημιωθέντος προσώπου έναντι του υποχρέου προς αποζημίωση, υποκαθίσταται όμως στο κατά το άρθρο 10 του Ν.Δ. 400/1970 «περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως» (ΦΕΚ 10) προνόμιο του ασφαλισμένου».

10. Στο άρθρο 19 του ν. 489/1976 προστίθεται η εξής νέα παράγραφος:

«5. Από την αποζημίωση που καταβάλλει το Επικουρικό Κεφάλαιο αφαιρείται το ποσό που ενδεχομένως κατέβαλε ή υποχρεούται να καταβάλει, για τον ίδιο λόγο, στο ζημιωθέντα, ασφαλιστικό ταμείο ή άλλος συναφής οργανισμός κοινωνικής ασφάλισης».

11. Μετά το άρθρο 19 του ν. 489/1976 προστίθεται νέο άρθρο το οποίο λαμβάνει τον αριθμό 19α' και έχει ως εξής:

Άρθρο 19α'.

1. Οι αποζημιώσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου καταβάλλονται από ειδικό λογαριασμό, το «Λογαριασμό Αρωγής Ασφαλισμένων» («ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΡΩΓΗΣ»), τον οποίο τηρεί και διαχειρίζεται ξεχωριστά το Επικουρικό Κεφάλαιο.

2. Επιβάλλεται υπέρ του Λογαριασμού Αρωγής εισφορά η οποία καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και δεν δύναται να υπερβαίνει το 2% επί των καθαρών ασφαλιστών του Κλάδου αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα [Κλάδος 10 του άρθρου 12 του Π.Δ. 118/1985, (Φ.Ε.Κ. 35)]. Το έσοδο της εισφοράς αυτής χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του Λογαριασμού Αρωγής.

3. Η εισφορά αυτή βαρύνει κατά 50% τους ασφαλισμένους και κατά 50% τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Η εισφορά των ασφαλισμένων εμφανίζεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και απαλλάσσεται παντός φόρου ή άλλης φορολογικής επιβάρυνσης εκτός των τελών χαρτοσήμου.

Η απόδοση του τέλους χαρτοσήμου γίνεται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 160/1978 (ΦΕΚ 34).

4. Μέσα σε 15 μέρες από τη λήξη κάθε ημερολογιακού διμήνου οι ασφαλιστικές εταιρείες αποδίδουν στο Επικουρικό Κεφάλαιο τις εισφορές υπέρ του Λογαριασμού Αρωγής, οι οποίες αναλογούν στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που συνήψαν ή ανανέωσαν κατά το διήμηνο που έληξε, ανεξάρτητα από το αν οι εισφορές αυτές έχουν εισπραχθεί ή όχι. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής η εισφορά προσαυξάνεται κατά το ισχύον επιτόκιο υπερημερίας.

5. Μετά δύο έτη από την έναρξιν της ισχύος του νόμου αυτού, ο Υπουργός Εμπορίου μπορεί να μεταβάλλει το ποσοστό της εισφοράς υπέρ του Λογαριασμού Αρωγής, χωρίς όμως να υπερβαίνει το όριο που ορίζεται στο άρθρο αυτό.

6. Για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του Λογαριασμού Αρωγής, το Επικουρικό Κεφάλαιο μπορεί να συνάπτει δάνεια και να εκχωρεί σε ασφάλεια του δανείου απαιτήσεις του, ληξιπρόθεσμες ή και μελλοντικές, από εισφορές υπέρ του Λογαριασμού Αρωγής».

12. Η παράγραφος 1 του άρθρου 21 του ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η διαχείριση του Επικουρικού Κεφαλαίου ασκείται από τη διαχειριστική επιτροπή, η οποία έχει την υποχρέωση, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο (σύνταξη δανείων, πρόσληψη προσωπικού, προμήθεια υλικών, κ.λ.π.) για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Επικουρικού Κεφαλαίου. Η διαχειριστική επιτροπή αποτελείται από εννέα μέλη τα οποία εκλέγει η Γενική Συνέλευση και ένα μέλος, χωρίς ψήφο, το οποίο ορίζει ο Υπουργός Εμπορίου».

με απόφασή του. Η διαχειριστική επιτροπή εκλέγει μεταξύ των αιρετών μελών τον Πρόεδρό της. Η διαχειριστική επιτροπή δημοσιεύει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τ.Α.Ε και Ε.Π.Ε) την ετήσια έκθεση πεπραγμένων και τον ετήσιο ισολογισμό του Επικουρικού Κεφαλαίου. Στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων και στον ετήσιο ισολογισμό του Επικουρικού Κεφαλαίου προβλέπονται ειδικά κεφάλαια, που περιλαμβάνουν την ετήσια έκθεση πεπραγμένων και τον ετήσιο ισολογισμό του Λογαριασμού Αρωγής».

13. Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 24 του ν. 489/1976 προστίθενται οι εξής νέες παράγραφοι:

«4. Από την ημερομηνία που η ασφαλιστική επιχείρηση κηρύσσεται σε κατάσταση πτώχευσης ή ανακαλείται η άδεια λειτουργίας της για παράβαση νόμου, το Επικουρικό Κεφάλαιο μπεισέρχεται αυτοδίκαια στο σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της ασφαλιστικής επιχείρησης που πηγάζουν από ασφαλιστικές συμβάσεις του κλάδου ατυχίας ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα. Εγκριμείς δίκες συνεχίζονται άνευ ετέρου από το Επικουρικό Κεφάλαιο.

5. Με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τ.Α.Ε και Ε.Π.Ε), ο Υπουργός Εμπορίου μπορεί να υπάγει στις διατάξεις του νόμου αυτού και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, των οποίων η άδεια έχει ανακληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του. Ο Υπουργός Εμπορίου δύναται με απόφασή του να ορίζει ειδικές προϋποθέσεις καταβολής αποζημιώσεων από το Λογαριασμό Αρωγής σε περίπτωση πτώχευσης της ασφαλιστικής επιχείρησης.

6. Οι διατάξεις του νόμου αυτού, όπως τροποποιείται, δεν δύνανται να ισχύουν στις διατάξεις του ν. 1380/1983 «τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων που αφορούν την ιδιωτική επιχείρηση ασφάλισης».

Άρθρο 51.

1. Για την αποτίμηση της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ασφαλισμένων κατά κινδύνων πυρός, σε περίπτωση πραγματοποίησης του κινδύνου, μπορεί να ζητηθεί έκθεση εκτίμησης του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.).

2. Η εκτίμηση αυτή, που έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα, αναφέρεται στην αποτίμηση των παγίων τόσο προ της πραγ-

ματοποίησης του κινδύνου, όσο και μετά από την πραγματοποίησή του.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εμπορίου και Οικονομικών, καθορίζονται οι ασφαλιστικές καλύψεις, για τις οποίες ισχύει η διάταξη, ο τρόπος εφαρμογής της, καθώς και το τιμολόγιο της εκτίμησης.

Άρθρο 52.

Έναρξη ισχύος.

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός από τις διατάξεις:

α) του άρθρου 25 παράγραφοι 2 και 5, που τίθενται σε ισχύ με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,

β) των άρθρων 43, 44, 45, 46, 47 και 48, που η ισχύς τους αρχίζει έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή του.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 1985

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓ. - ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ

Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 1985

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ